

Sertifikater

Minstekrav. Gjelder kun norske fritidsbåter inntil 24 meter – båter over 24 meter er ikke regnet som lystfartøy og krever profesjonelle sertifikater¹.

Båt	Norsk farvann	Utenlandsk farvann
Alle lystbåter med VHF-radio (må ha lisens)	SRC-/VHF-sertifikat for radioansvarlig om bord	SRC-/VHF-sertifikat for radioansvarlig om bord
Lystbåt inntil 8 meter med inntil 10 hk/7,5 kW	Ingen krav (Hastighetsbegrensning på 10 knop ble opphevet sommeren 2021)	Lokale bestemmelser gjelder
Lystbåt inntil 8 meter som har større motor enn 10 hk/7,5 kW og inntil 25 hk/19 kW	Minst 16 år (Hastighetsbegrensningen ble opphevet sommeren 2021)	Lokale bestemmelser gjelder
Lystbåt over 8 meter inntil 15 meter eller lystbåt inntil 15 meter med mer enn 25 hk/19 kW	Båtførerbevis, minst 16 år (de som er født før 1980 slipper)	I utenlandsk farvann kan ICC kreves (se nedenfor angående noen land). I internasjonalt farvann er det ingen krav.
Lystbåt over 15 meter inntil 24 meter uansett hk og fart	Fritidsbåtskippercertifikat, D5L (stor kystfart)	D5L (stor kystfart) eller D5LA avhengig av fartsområde.

Alle kyststatene som har signert ICC har plikt til å akseptere – men ikke å kreve – ICC innenfor territorialgrensen. Sjøfartsdirektoratet sier det slik:

ICC gir de samme rettighetene som et vanlig båtførerbevis, altså norske fritidsbåter inntil 15 meter. Merk at når du er i utlandet må du også forholde deg til regelverket i det landet, og de er ikke forpliktet til å gi deg de samme rettighetene. Du bør alltid ta kontakt med myndighetene i det landet du skal besøke for å finne ut hvilke krav til sertifikat som gjelder. I dag er bl.a. følgende land tilknyttet ICC:

Tyskland, Nederland, Polen, Serbia, Slovakia, Sveits, Ukraina, Østerrike, Belgia, Hviterussland, Bulgaria, Kroatia, Tsjekiske republikk, Finland, Ungarn, Irland, Latvia, Litauen, Luxemburg, Nederland, Norge, Romania, Slovakia, Sør-Afrika, Storbritannia og Nord-Irland.

Legg merke til at Danmark og Sverige ikke har signert ICC. Kroatia har egne regler for norske leietakere.

- I Danmark er det ingen nasjonale krav for lystbåt under 15 m, unntatt for speedbåter. I Danmark er en "speedbåt" en båt der kW motoreffekt $\geq (\text{meter lengde})^2 + 3$. Videre også småbåter under 4 m med mer enn 19 kW/25,8 hk motor. (1 kW = 1,36 hk). F.eks. er en 6 meters båt med mer enn 39 kW motor en "speedbåt".
- Storbritannia har heller ingen sertifikatkrav til lystbåter under 24 m.
- I Sverige er det egne regler, men Sjøfartsstyrelsen bekrefter i epost at "Eftersom det är norsk flagg på fartyget är det de norska kraven på kompetens som gäller". Norsk båtførerbevis er altså tilstrekkelig i Sverige for båt inntil 15 m.
- Kroatia godkjenner båtførersertifikatet ("Boatman's Proof") for båter inntil 30 brt og D5L inntil 100 brt. Den enkelte utleier av båt kan kreve mer.

Lystbåter med lengde 15 – 24 m reguleres av IMO (den internasjonale skipsfartsorganisasjonen under FN) både i nasjonale og i internasjonalt farvann. De krever sertifikatet D5L/D5LA:

- Fritidsbåtskippercertifikat, D5L gjelder for stor kystfart. Det vil si inntil 20 nautiske mil utenfor det norske fastlandet, samt områdene mellom linjene Lindesnes - Limfjordens vestmunning og Karlskrona – Svinemünde. Det tilsvarende hele Skagerak og Kattegat, men ikke Østersjøen.
- Internasjonalt fritidsbåtskippercertifikat, D5LA, gjelder for uinnskrenket farvann (World Wide).

¹ "Forskrift om fartøy under 24 meter som fører 12 eller færre passasjerer" av 14. januar 2020, stiller en rekke krav til fartøy, registrering, bemanning og utstyr. Sjøspeiderbåter kunne lett falt inn under denne forskriften noe som ville skapt store vanskeligheter og kostnader. Heldigvis unntas bl.a. i forskriftens §2, pkt. 1b, "Fartøy som brukes av medlemmer i lag eller forening til fritidsaktiviteter", altså f.eks. sjøspeiderbåter. De regnes som fritidsfartøy og sertifikatreglene er da som ovenfor. All ære til sjøspeiderne Sigurd Mo og Bjørn Einar Jensen som snudde Sjøfartsdirektoratet i denne saken.

Speidersertifikater

Disse kravene gjelder når det brukes båter i speidersammenheng. Reglene gjelder både for båter som speidergruppene eier, og båter som lånes eller leies. Komplette regler finnes i heftet "Sikkerhet ved bruk av båter i speiderarbeidet" f.eks. på Snarøen Sjø's nettsider

<http://snaroen.sjo.speidergruppe.org/Om-gruppa/Vaare-baater/Sikkerhet-ved-bruk-av-baater-i-speiderarbeidet>.

Sertifikat	Rett til å føre
<i>Jungmann</i>	Ingen rettigheter.
<i>Lettmatros</i>	Mindre speiderbåt i helt innelukket farvann.
<i>Annenstyrmann</i>	Dagseilas i beskyttet farvann. Mindre båt: 14 år, større båt 16 år.
<i>Førstestyrmann</i>	Innaskjærs farvann (ingen strekning over 5 nm uten beskyttelse mot bølger og vind fra åpent hav). Mindre båt: 15 år, større båt 18 år.
<i>Overstyrmann</i>	Liten kystfart: Norskekysten, ikke åpne havstrekninger over 25 nm, ikke mer enn 20 nm fra grunnlinjen. 20 år.
<i>Skipsfører</i>	Stor kystfart: Øst for Lindesnes-Limfjorden, vest for Karlskrona-Svinemünde, Nordsjø- og Østersjøfart. 21 år.

Det skilles mellom store og små båter med forskjellige alderskrav. Med større båt menes båt som:

1. kan oppnå større fart enn 10 knop, eller
2. har motor med større ytelse enn 10 hk, eller
3. har større lengde enn 8 meter (26,6 fot).